

Kokkola-Pietarsaaren, Joensuun, Kajaanin, Jyväskylän ja Kemi- Tornion lentoasemien lentoliikenneyhteydet

Työryhmän johtopäätökset ja esitykset

Työryhmän toimeksianto

- Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka asetti 21.8.2020 työryhmän arvioimaan **Kokkola-Pietarsaaren, Joensuun, Kajaanin, Jyväskylän ja Kemi-Tornion** lentoliikenneyhteyksiä ja miten ne voidaan turvata korona pandemian aikana. Työryhmän toimikausi päättyi 30.9.2020.
- Markkinaehtoiset (Finnair Oyj:n operoimat) lennot näille lentoasemille loppuivat koronan yhteydessä tehtyjen lentojen vähennysten myötä.
- Työryhmän tehtävänä:
 - Arvioida, miten lentoliikenneyhteydet kyseisille lentoasemille voidaan turvata ja tulisiko yhteydet tarvittaessa kilpailuttaa.
 - Selvittää liikennetarpeet kyseisille alueille ja kyseisten alueiden sitoutumisen oman alueensa lentoliikenteen tukemiseen.

Työryhmän kokoonpano

- Työryhmän puheenjohtajana toimi valtiosihteeri Pilvi Torsti ja varapuheenjohtajana osastopäällikkö Olli-Pekka Rantala.
- Työryhmässä jäsenenä
 - Pohjois-Karjalan maakuntaliiton yhteyspäällikkö Sami Laakkonen,
 - Keski-Suomen kauppakamarin toimitusjohtaja Ari Hiltunen,
 - Kajaanin kaupungin kehitysjohtaja Risto Hämäläinen,
 - Meri-Lapin seutupäällikkö Sari Moisanen ja
 - Kokkolan kaupungin kehitysjohtaja Jonne Sandberg
- Työryhmä kuuli laajasti työnsä aikana eri sidosryhmiä, mm. lentoyhtiöt, Finavia, Traffic Management Finland ja keskeiset ministeriöt

Työryhmän johtopäätökset (1/2)

- Covid-19-tartuntatautilanne on ennen kokematon erittäin **poikkeuksellinen maailmanlaajuinen kriisitilanne, joka on koetellut erityisesti lentoliikennettä ja matkailua.** Lentoyhteyksiä on karsittu, näiden mukana lennot tarkastelun kohteena oleville lentoasemille ovat loppuneet.
- Tällä hetkellä on käytännössä vaikea ennustaa Covid-19-pandemian **pidemmän aikavälin vaikutuksia liikenteen kysyntään**, matkailuun ja työmatkaliikenteeseen.
- Olennaista on **työllisyyden ja investointien turvaaminen kriisitilanteessa** luomaan näkymää tulevaisuuteen koronatilanteen yli ja mahdollistamaan nopea elpyminen.

Työryhmän johtopäätökset (2/2)

- **Viiden alueen vientivetoisuus ja elinkeinorakenne** korostavat kuitenkin **väliaikaisia ratkaisuja**, jotka luovat **näkymän akuutin kriisitilanteen yli**.
- Samalla rakentuvassa aikaikkunassa on mahdollista arvioida maakuntalentoasemien ja Helsinki-Vantaan lentoaseman välistä **liikenteellistä saatavuutta ja markkinaehtoisten lentojen tulevaisuuden malleja**.
- Ratkaisu on **kertaluonteinen, se ei muodosta ennakkotapausta tai mallia**, jota noudatettaisiin jatkossa, kun valtion ja alueiden ja kaupunkien välisestä liikenneratkaisujen rahoituksesta päätetään. Jatkossakin lentoliikennepalvelut tulee EU-lainsäädännön edellyttämällä järjestää ensisijaisesti markkinaehtoisesti ilman julkista tukea.
- **Pidemmän aikavälin tavoitteet ja toimenpiteet linjataan valtakunnallisessa 12-vuotisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa**.

Työryhmän esitykset (1/3)

- Jotta pandemian aiheuttamista poikkeusoloissa riittävä alueellinen saavutettavuus turvattaisiin, työryhmä esittää, että **lentoliikenne turvataan vuoden 2021 loppuun saakka Kokkola-Pietarsaaren, Joensuun, Kajaanin, Jyväskylän ja Kemi-Tornion lentoasemille.**
- Finnair on ilmoittanut kaupallisen reittilentoliikenteen päättyvän näille kentille talvikauden jälkeen keväällä 2021.
- **Valtio kilpailuttaa lentoliikenteen näille kentille kriisitoimena huhtikuun 2021 alusta v. 2021 loppuun saakka**, edellyttäen että markkinaehtoista liikennettä ei ole tarjolla.
- Työryhmän esityksen tavoitteena on **reittilentoliikenteen saumaton jatkuminen vuoden 2021 ajan** mahdollistaen paluun markkinaehtoiseen reittilentoliikenteeseen vuoden 2022 alusta alkaen.

Työryhmän esitykset (2/3)

- **Liikenne- ja viestintävirasto käynnistää lentoliikennepalvelun hankinnan** valmistelun. Hankinta kestää arviolta n. 3-6 kuukautta.
- Valtion tuesta päätetään vuoden 2021 talousarviokäsittelyn yhteydessä.
- Yhteydet tulisivat voimaan reittilentoliikenteen päätyttyä talvikauden jälkeen EU:n ja kansallisen valtioneuvoston ja hankintasäätelyn huomioiden ja yhteyksiä hankittaisiin v. 2021 loppuun.
- Lentoyhteyksien hankinnassa huomioitaisiin **asiakastarve ja yhteydet jatkolentoihin Helsinki-Vantaan lentoasemalta**.
- Kilpailutuksessa pyritään löytämään palvelutasoltaan ja toiminnaltaan **tehokas ja tarkoituksenmukainen** malli liikenteen järjestämiseksi.

Työryhmän esitykset (3/3)

- Liikenne- ja viestintävirasto valmistelee **kilpailutusta tiiviissä yhteistyössä alueiden edustajien kanssa**. Virasto myös seuraa hankittua lentoliikennepalvelua yhteistyössä alueiden kanssa.
- LVM:n johtamana ja tiiviissä yhteistyössä alueiden edustajien kanssa on tarpeen jatkaa **lentoliikenteen toimintaympäristön kehityksen seurantaa**.
- LVM järjestää myös yhteisen tilaisuuden lentoliikenteen toimintaympäristön kehityksestä sen jälkeen, kun myös digi-ilmailua koskevan työryhmän työ on päättynyt.

Kiitos!